

تعداد واحد: ۲ واحد (نظری)	گروه هدف: دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی
مدت: ۳۴ ساعت	مدرس: خانم قلی زاده

مقدمه:

استاندارد بخش بسیار مهم بهداشت و درمان می باشد و نقش مهمی در تعیین مفاهیم کیفی به عهده دارد. وقتی سازمانی تعهدی در تعیین کیفیت درمان دارد باید کیفیت را در قالب مفاهیم و واژه های عملیاتی تعریف کند. استانداردها این کار را انجام می دهند. سازمان از کیفیت بالای خدمات از طریق بکارگیری دقیق استانداردها مطمئن می شود.

استانداردها حالتی مورد انتظار برای داده ها، فرایندها و نتایج سیستم های بهداشتی و درمانی می باشد. عبارت به عبارتی ساده تر، استانداردها به ما می گویند برای خدمات بهداشتی و درمانی با کیفیت بالا ما انتظار داریم، چه چیزی روی دهد.

در این راستا آشنایی با درس استانداردهای بیمارستانی بر آن است تا راهنمای دانشجویان در زمینه کاربرد عملی استانداردها در قلمرو خدمات و ارزشیابی واحدهای بهداشتی و درمانی از نقطه نظر تطابق با استانداردها باشد.

اهداف:

* هدف کلی:

آشنایی دانشجو با استانداردهای بیمارستانی در ایران و جهان و نحوه کاربرد عملی استانداردها در قلمرو خدمات، تجهیزات و فضاهای فیزیکی بیمارستان و مراکز بهداشتی و درمانی به نحوی که دانشجو در پایان ترم ضمن داشتن تصویر روشن از معیارهای استاندارد فضای فیزیکی واحدهای بهداشتی و درمانی، قادر به ارزیابی واحد مربوطه از نقطه نظر تطابق با استانداردها باشد.

اهداف اختصاصی دانشجویان در پایان ترم تحصیلی:

- ۱- با تعریف استاندارد به طور کلی، تاریخچه استاندارد در ایران و جهان آشنا بشوند.
- ۲- انواع استانداردها، نحوه تعیین استاندارد، موارد استفاده استاندارد را توضیح دهد.
- ۳- با استانداردهای مراقبت بهداشتی و درمانی در جهان آشنا گردند.
- ۴- اهمیت استانداردها را توضیح دهد.
- ۵- با ارزشیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی (کارایی و اثربخشی و مقبولیت) آشنا شوند.
- ۶- با شاخصهای مورد استفاده در ارزشیابی فعالیت بیمارستان (استاندارد نیروی انسانی، تسهیلات بهداشتی، هزینه تخت روز، درصد اشغال تخت، متوسط اقامت بیمار، فاصله گردش تخت و ...) آشنا شوند.
- ۷- با نحوه بررسی شاخصهای اثربخشی در مراقبت ها بهداشتی و درمانی (رضایت مندی بیمار، عوامل موثر در رضایت مندی و ...) آشنا گردند.
- ۸- با استانداردهای خدمات پرستاری و بخشهای بستری، اعمال جراحی، اورژانس، مراقبتهای ویژه، بخشهای پشتیبانی و تشخیصی آشنا گردند.

شیوه تدریس:

دانشجویان به گروه های کاری تقسیم شده و مطالب درس را در سر کلاس به صورت عملی تمرین کرده و بحث نمایند. لام است مباحث و مشکلات موجود در این بخش در قالب سؤال برای کارهای گروهی طراحی شده و به تناوب به دانشجویان داده شوند تا ضمن بحث در گروه و کسب اطلاعات از منابع نتایج، بحث را برای جمع تشریح کنند و مباحث به بحث و پرسش و پاسخ گذاشته شود. تعبیه مباحث به صورت سخنرانی ارائه خواهد شد.

برنامه اجرایی:

محتوی	تاریخ	جلسه (دو ساعت)
معارفه، معرفی درس و ارائه طرح درس و تقسیم بندی دانشجویان برای گروههای کاری، تعریف استاندارد و تاریخچه استاندارد در ایران و جهان	۸۷/۷/۶	اول
آشنایی با انواع استانداردها، نحوه تعیین استاندارد، مورد استفاده استاندارد	۸۷/۷/۱۳	دوم
آشنایی با استانداردهای مراقبت بهداشتی و درمانی در جهان	۸۷/۷/۲۰	سوم
آشنایی با نحوه ارزیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی از نقطه نظر کارایی و اثربخشی	۸۷/۷/۲۷	چهارم
آشنایی با شاخصهای مورد استفاده در ارزشیابی فعالیت بیمارستان (استاندارد نیروی انسانی، تسهیلات بهداشتی، هزینه تخت- روز، درصد اشغال تخت و ...)	۸۷/۸/۱	پنجم
آشنایی با نحوه بررسی شاخصهای اثربخشی در مراقبتهای بهداشتی و درمانی (رضایت مندی بیمار، عوامل موثر در رضایتمندی و ...)	۸۷/۸/۱۸	ششم
آشنایی با استانداردهای خدمات پرستاری	۸۷/۸/۲۵	هفتم
آزمون میان ترم	۸۷/۹/۲	هشتم
آشنایی با استانداردهای بخش بستری	۸۷/۹/۹	نهم
آشنایی با استانداردهای بخش اعمال جراحی	۸۷/۹/۱۶	دهم
آشنایی با استانداردهای بخش اورژانس	۸۷/۹/۲۳	یازدهم
آشنایی با استانداردهای بخش مراقبتهای ویژه	۸۷/۹/۳۰	دوازدهم
آشنایی با استاندارد بخش های پشتیبانی	۸۷/۱۰/۷	سیزدهم
آشنایی با استانداردهای بخشهای تشخیصی	۸۷/۱۰/۱۴	چهاردهم
آشنایی با پروتکل ارزشیابی بیمارستاهای عمومی کشور	۸۷/۱۰/۲۷	پانزدهم
آزمون پایان ترم	۸۷/۱۰/۲۸	شانزدهم

* در هر جلسه ۱۵ دقیقه از وقت کلاس به ارائه گزارش دانشجویان درخصوص استانداردهای بخشهای بیمارستان تعلق خواهد یافت.

تکالیف دانشجویی:

- ۱- Case work: مورد فرضی به دانشجو داده می شود تا شاخص های منابع، فرایند و نتایج را محاسبه کند.
- ۲- گزارش Observation از استانداردهای یک بخش تعیین شد. انتظار می رود دانشجویان مطابق با برنامه اجرایی مندرج در طرح درس، مقاله کوتاهی (۱۰ لغایت ۱۵ دقیقه) تهیه کرده و در ابتدای هر جلسه ارائه فرمایند.

منابع:

- ۱- درگاهی، حسین. و همکاران " استانداردهای بیمارستان" انتشارات، تهران ۱۳۷
- ۲- صدقیانی، ابراهیم " استانداردهای بیمارستانی و ارزیابی مراقبتهای بهداشتی" انتشارات معین، تهران، ۱۳۷۶
- ۳- وزارت بهداشت " دستورالعمل ارزیابی بیمارستانها" شورای هماهنگی درمان و دفتر ارزشیابی ضوابط و استانداردهای درمانی، تهران، ۱۳۷۶
- ۴- ویلر، ادوارد تاد " طرح و عملکرد بیمارستان"، شرکت خانه سازی ایران، تهران، ۱۳۶۴
- ۵- استانداردهای ممیزی و اعتبار بخشی بیمارستان " ترجمه صدقیانی، ابراهیم، موسسه عالی پژوهش های تامین اجتماعی، تهران، ۱۳۸۲

روش های ارزشیابی دانشجو:

حضور در کلاس، سخنرانی و مشارکت در مباحث که نتیجه Case work خواهد بود و حداقل ۴ نمره خواهد داشت که شامل کار عملی observation می باشد. دانشجو از بخشی که قبلاً برای او تعیین شده است و استانداردهای آن را قبلاً تهیه کرده است بازدید به عمل خواهد آورد و بدون پرسش و پاسخ زیاد و فقط به روش مشاهده وجود و رعایت استانداردها را بوسیله چک لیست بررسی خواهد کرد. نتیجه و گزارش فوق ۸ نمره از نمره نهایی درس را به خود اختصاص خواهد داد. ۸ نمره تعبیه توسط آزمون کتبی پایانی داده خواهد شد.